

әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
«Бизнес-технологиялар» кафедрасы

**ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫСТАР
ПӘН БОЙЫНША СЕМИНАР ЖҮРГІЗУ БОЙЫНША**

Көлік-жүктік жүйелер

(оқу жоспары бойынша оқу пәнінің атауы)

(оқу жоспары бойынша пән шифры)

«БВ11311 – Логистика(салалар бойынша)» бағыты бойынша бакалавр

(пән жүргізілу шеңберінде білім бағдарламасының атауы және шифры)

Алматы 2023 ж.

Құрастырушы:

«Бизнес-технологиялар» кафедрасының
оқытушысы Мұса Қ.А.

---

*(Т.А.Ә., ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы,
лауазымы)*

«Көлік-жүктік жүйелер» пәні бойынша семинар жүргізу бойынша әдістемелік ұсыныстар және бағдарламасы «Бизнес-технологиялар» кафедрасының отырысында қарастырылды және бекітілді.

Хаттама № _____ «_____» _____ 20__ ж.

Практикалық (семинар) сабақтарын жүргізудің әдістемесі

Семинар сабағын жүргізуге арналған жалпы сипаттама

Семинар мақсаты – теориялық білімін нығайту, тәжірибелік тапсырмаларды орындау барысында теорияларды қолдана алуы және т.б. Пәнмен танысқаннан кейін студенттің өз ойын ашық жеткізе алуы, логикалық ойлауын дамытуы, нақты әрі алғыр түрде туындаған сұрақтардың жауабын ашып бере алулары керек.

Семинар сабағы өткен тақырыптар бойынша жүргізіледі. Төменде семинар сабағын жүргізу құрылымы беріледі: негізгі сұрақтарға жауап, тапсырмаларды орындау, мәселелерді шешу, тест сұрақтарына жауап беру, нәтижелерді талқылау, қорытынды жасау.

Практикалық (семинар) сабақтарының мазмұны

Семинар сабағы 1 – әңгімелесу. Көліктік жүйе түсінігі және мазмұны талқылау.

Мақсат: Көліктік жүйесінің мазмұны мазмұнын қолдану мақсатын, міндеттерін анықтау.

Тапсырма:

1. «Көліктік жүйе түсінігі және мазмұны талқылау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу. Оқу материалын пысықтау, өзін-өзі тексеруге арналған сұрақтармен жұмыс, ұсынылған әдебиеттермен жұмыс.

2. Ауызша сауалнамаға дайындық.

3. Практикалық сұрақтар және ситуациялық тапсырмалар.

4. Көліктік жүйе және жүйе түсінігі.

5. Логистикалық жүйе түрлері.

6. Көлік-логистикалық жүйелерді басқару.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі. - Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)

5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.

6. Жанбиров, Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбиров. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

7. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.

8. Айжамбаева С. Ж. Автокөлікпен жүктерді тасымалдау - Алматы : Эверо, 2017. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/3197. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

9. Бекжанова С. Е. Грузоведение, сохранность и крепление грузов 2 часть / С. Е. Бекжанова К. Х. Кушукбаев, К. А. Мурзабекова. - Алматы : Эверо, 2018. - 156 с. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/4102. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 2 – пікірталас. Жүк операциялары. Тиеп түсіру машиналары және олардың жіктелуін талдау.

Мақсат: Логистикалық операцияларды жүзеге асыру үшін тиеу-түсіру, тасымалдау және сақтау жабдықтарын топтастыру олардың жіктелуін талдай білу.

Тапсырма:

1. «Жүк операциялары. Тиеп түсіру машиналары және олардың жіктелуін талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу. Оқу материалын пысықтау, ұсынылған әдебиеттермен жұмыс.

2. Ауызша сауалнамаға және практикалық сұрақтарға дайындық.
3. Жүк түрлері және жүк операциялары.
4. Тиеп түсіру машиналары және олардың жіктелуі.
5. Түсіретін жүктереге стандарттық және техникалық талаптары.
6. Тиеп-түсіру жұмыстарының элементтері және орындары мен қоймалар.
7. Тиеп-түсіру жұмыстарының негізгі шығындары.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.

5. Жанбирова Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбирова. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

6. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.

7. Айжамбаева С. Ж. Автокөлікпен жүктерді тасымалдау - Алматы : Эверо, 2017. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/3197. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

8. Бекжанова С. Е. Грузоведение, сохранность и крепление грузов 2 часть / С. Е. Бекжанова К. Х. Кушукбаев, К. А. Мурзабекова. - Алматы : Эверо, 2018. - 156 с. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/4102. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 3 – эксперттік қорытынды. Крандар сипаттамасы және олардың түрлері

Мақсат: Крандар сипаттамасы және олардың түрлерін білу.

Тапсырма:

1. «Крандар сипаттамасы және олардың түрлері» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Ауызша сауалнамаға дайындық және презентация, есеп тапсырмаларын орындау.
3. Крандар сипаттамасы және олардың түрлері туралы түсінік.
4. Жүккөтергіш кран көмегімен орындалатын жұмыс түріне талдау.
5. Жүккөтергіш крандарға қойылатын техника-экономикалық талаптар.
6. Жүк көтеруші крандарының қауіпсіздік жұмысы бойынша жағдайлар.

7. Жүк көтеруші крандарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Есеп тапсырмасы:

1. Берілген мәндер негізінде: $G_n = 10$ тс; $n_{дв} = 965$ об/мин; $D = 50$ см; $\eta = 0,8$; іжалпы – 145. Көпір краны үшін жүкті көтеру механизмінің жетек қуатын анықтаңыз.

2. Берілген мәндер негізінде: $G_n = 10$ тс; $n_{дв} = 765$ об/мин; $D = 40$ см; $\eta = 0,9$; іжалпы – 125. Көпір краны үшін жүкті көтеру механизмінің жетек қуатын анықтаңыз.

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016).

5. Ю. И. Гудков, М. Д. Полосин. Жүк көтергіш крандардың құрылымы және оларды пайдалану: бастапқы кәсіптік білім беруге арналған оқу құралы— 2- бас., стер. — М. : «Академия» баспа орталығы, 2013. — 400 б.

6. Айжамбаева С. Ж. Автокөлікпен жүктерді тасымалдау - Алматы : Эверо, 2017. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/3197. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

7. Бекжанова С. Е. Грузоведение, сохранность и крепление грузов 2 часть / С. Е. Бекжанова К. Х. Кушукбаев, К. А. Мурзабекова. - Алматы : Эверо, 2018. - 156 с. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/4102. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 4 – баяндама. Механикалық жүк көтергіштер түрлері, ерекшеліктері, арбалар мен көтергіштерге сипаттама.

Мақсат: Механикалық жүк көтергіштер түрлері, ерекшеліктері, арбалар мен көтергіштер түсінігін білу.

Тапсырма:

1. «Механикалық жүк көтергіштер түрлері, ерекшеліктері, арбалар мен көтергіштерге сипаттама» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу. Оқу материалын пысықтау, өзін-өзі тексеруге арналған сұрақтармен жұмыс.

2. Ауызша сауалнамаға дайындық.

3. Механикалық жүк көтергіштер және түрлері

4. Арбалар мен көтергіштерге сипаттама

5. ҚР механикалық жүк көргіштердің қандай түрлері қолданыста.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.
4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.

Семинар сабағы 5 – талдау. Арнайы өңдеу машиналары мен құрылғыларының ерекшеліктерін талдау.

Мақсат: Арнайы өңдеу машиналары мен құрылғыларының ерекшеліктерін талдау.

Тапсырма:

1. «Арнайы өңдеу машиналары мен құрылғыларының ерекшеліктерін талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.
2. Практикалық сұрақтар және презентация дайындау.
3. Арнайы өңдеу машиналары мен құрылғылары.
4. Арнайы өңдеу машиналарының логистикада қолданылуы.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.
2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі. - Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.
3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.
4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.

Семинар сабағы 6 – баяндама. Жүктерді қайта тиеуге және ауыстырып тиеуге арналған көлік және жүк жүйелеріне сипаттама беру.

Мақсат: Жүктерді қайта тиеуге және ауыстырып тиеуге арналған көлік және жүк жүйелеріне сипаттама беру және тәжірибеде қажеттілігін білу.

Тапсырма:

1. «Жүктерді қайта тиеуге және ауыстырып тиеуге арналған көлік және жүк жүйелеріне сипаттама беру» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.
2. Практикалық сұрақтар және өзіндік тапсырмалар.
3. Көлік-логистикалық жүйелерді басқару және жүктерді қайта тиеуге және ауыстырып тиеуге арналған көліктердің қажеттілігі.
4. Көлік экспецияциялық қызмет түрлері.
5. Жүктерді тасымалдау ерекшеліктері (сауда, ауыл шаруашылық, көпшік тамақтану т.б.).
6. Қауіпті жүктерді тасымалдау ерекшелігі және қойылытын талаптар.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.
2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.
3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.
4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.
6. Жанбирова, Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбирова. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

Семинар сабағы 7 – талдау. Таралық – даналық (тарно-штучный) жүктерге арналған жүйелердің ерекшеліктерін талдау.

Мақсат: Таралық – даналық (тарно-штучный) жүктерге арналған жүйелердің ерекшеліктерін меңгеру.

Тапсырма:

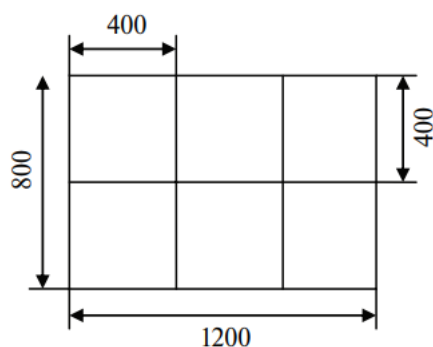
1. «Таралық – даналық (тарно-штучный) жүктерге арналған жүйелердің ерекшеліктерін талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.
2. Практикалық сұрақтар және есеп, өзіндік тапсырмаларын орындау.
3. Таралық-даналық жүктер туралы жалпы ұғымдар және буып-түю.
4. Қаптама және контейнер: анықтамасы, көлік-жүктік процесіндегі рөлі.
5. Қаптаманың жіктелуі, мақсаты және функциялары.
6. Ыдыстың жіктелуі, атауы және функциялары.
7. Жүктердің салмағын өлшеу тәртібі және технологиясы, құрылғылар.
8. Мемлекеттік метрологиялық қызметтерінің салмақ өлшеу құралдарын тексеру үрдісі.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Есеп тапсырмасы:

Таралық – даналық тауарларды салмағы 30 кг және өлшемдері $0,4 \times 0,4 \times 0,3$ м жәшіктерге тиейді. 6 қорапты бір қатарға поддонға орналастырады (1-сурет). Пакеттер жүк көтергіштігі 1 тонна болатын ЭП-103 электр тиегішімен өңделеді.

1-сурет. Поддонда жәшіктерді орналастыру жоспары

Табу керек:

1. Вагонға пакеттерді тиеудің барлық үш әдісі үшін поддондағы жолдар санын анықтаңыз.
2. Поддондағы қораптардың санын табыңыз.

3. Поддонның массасын табыңыз.

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.
2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.
3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.
4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық.Алматы, 2013 – 344 б.

Семинар сабағы 8 - кеңес беру. Контейнерлік тасымалдауға арналған көлік және жүк жүйелерін басқару

Мақсат: Контейнерлік тасымалдауға арналған көлік және жүк жүйелерін басқаруды анықтау.

Тапсырма:

1. «Контейнерлік тасымалдауға арналған көлік және жүк жүйелерін басқару» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.
2. Практикалық сұрақтар және өзіндік тапсырмаларын орындау.
3. Контейнерлердің түрлері мен сипаттамалары
4. Контейнерлерде жүктерді тасымалдау және жүк жүйелерін басқару.
- 5.Қауіпті жүктерді тасымалдау үшін контейнерлерді цистерналарды пайдалану жөніндегі ұсынымдар.
6. Халықаралық аралас жүктерді тасымалдау туралы конвенциялар.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.
2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.
3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.
4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық.Алматы, 2013 – 344 б.
6. Жанбиров Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбиров. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

Семинар сабағы 9 - кеңес беру. Салмағы ауыр және өте ұзын жүктерге арналған көлік-жүк жүйелерін талдау.

Мақсат: Салмағы ауыр және өте ұзын жүктерге арналған көлік-жүк жүйелерінің түсінігін қалыптастыру.

Тапсырма:

1. «Салмағы ауыр және өте ұзын жүктерге арналған көлік-жүк жүйелерін талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Өзіндік тапсырмаларын орындау.

3. Салмағы ауыр және өте ұзын жүктердің негізгі жіктелімдері.

4. Салмағы ауыр және өте ұзын жүктерді тасымалдау ерекшелігі.

5. Салмағы ауыр және өте ұзын жүктерді тасымалдаудың заңнамалық талаптары ҚР және басқа шет мемлекеттерде.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)

5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық.Алматы, 2013 – 344 б.

6. Жанбирова Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбирова. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

Семинар сабағы 10 – талдау. Көлік және қойма кешендері және жіктелуін сипаттау және талдау.

Мақсат: Көлік және қойма кешендері және жіктелуін сипаттау және түсінігін қалыптастыру.

Тапсырма:

1. «Көлік және қойма кешендері және жіктелуін сипаттау және талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Өзіндік тапсырмаларын орындау.

3. Көлік кешені түсінігі.

4. Қойма кешені түсінігі.

5. Терминалдар және терминал кешендері.

6. Қазіргі жүк терминалы әртүрлі қызметті жүзеге асырушы кәсіпорын ретінде.

7. Көлік инфрақұрылымының дамуындағы терминал жүйелерінің рөлі.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.
6. Жанбиров Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбиров. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.
7. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 11 – сарапшылардың пікірі. Астық тасымалдаудағы жүйелер. Оларды тасымалдаудың және сақтаудың ерекшеліктеріне сипаттама беру.

Мақсат: Астық тасымалдаудағы жүйелер. Оларды тасымалдаудың және сақтау қызметін қарастыру.

Тапсырма:

1. «Астық тасымалдаудағы жүйелер. Оларды тасымалдаудың және сақтаудың ерекшеліктеріне сипаттама беру» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.
2. Практикалық сұрақтар және есеп, өзіндік тапсырмаларын орындау.
3. Астықты тасымалдау кезіндегі қауіпсіздік техникасы және сапаны бақылау қағидалары.
4. Астықты пневматикалық тасымалдаудың оңтайлы жүйесін жобалау.
5. Астықты тасымалдау шарттары мен ерекшеліктері.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Есеп тапсырмасы:

1. Бөлшектерді өңдеу кезінде конвейердің өнімділігін анықтаңыз. Бір орынның салмағы - 25 кг, лентадағы жүктер арасындағы қашықтық-1,8 м, лентаның қозғалыс жылдамдығы – 1,6 м/сек.
2. Бункердің өнімділігін есептеңіз: шығатын тесіктің ауданы-0,16 м²; жүктің көлемдік тығыздығы-0,9 т / м³; жүктің аяқталу коэффициенті – 0,4; шығатын тесіктің периметрі – 1,6 м.

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.
2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.
3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.
4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.
6. Жанбиров Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбиров. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.
7. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.

8. Айжамбаева С. Ж. Автокөлікпен жүктерді тасымалдау - Алматы : Эверо, 2017. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/3197. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 12 – талқылау. Орман жүктерін тасымалдаудағы жүйелердің саясатын талдау.

Мақсат: Орман жүктерін тасымалдаудағы жүйелердің қарастыру.

Тапсырма:

1. «Орман жүктерін тасымалдаудағы жүйелердің саясатын талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Практикалық сұрақтар және өзіндік тапсырмаларын орындау.

3. Орман жүктерінің сипаттамасы.

4. Орман жүктеріне арналған қоймалар.

5. Орман жүктерін пакеттеу тәсілдері.

6. Орман жүктерін тиеу және түсіру технологиясы.

7. Орман жүктерін пакеттік тасымалдауды одан әрі дамыту және жетілдіру.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)

5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.

Семинар сабағы 13 - кейс. Үймелі және сусымалы жүктерге арналған көлік және жүк жүйелерін талдау.

Мақсат: Үймелі және сусымалы жүктерге арналған көлік және жүк жүйелерін талдауды қарастыру.

Тапсырма:

1. «Үймелі және сусымалы жүктерге арналған көлік және жүк жүйелерін талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Практикалық сұрақтар және кейс, өзіндік тапсырмаларын орындау.

3. Үймелі және сусымалы жүктердің негізгі көлік сипаттамалары

4. Үймелі және сусымалы жүктерді тасымалдауға дайындау.

5. Тасымалдау процесінде сусымалы жүктердің сақталуын қамтамасыз ету.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Кейс тапсырмасы:

Компания Красноводск портынан аралас (өзен-теңіз) жүзетін танкер кемелерімен (жүк көтергіштігі 35 мың тонна шағын кемелер) жөнелтілетін түрікмен мұнайының экспорттаушысы болып табылады. Жүк Красноводск портынан Каспий арқылы және Еділ-Дон жүйесі арқылы Украинаның Мариуполь портына дейін жүреді. Осындай

тасымалдау схемасын жүзеге асыра отырып, компания Ресей аумағындағы транзитке ақы төлейді. Мариуполь портында жүк (мұнай және мұнай өнімдері) мұнай ыдыстарына түсіріледі және оларда Батыс Еуропа елдерінің біріне жеткізу үшін мұнай алатын шетелдік кеме келгенге дейін болады. Осылайша, жүкті жеткізудің осы схемасы бойынша компания Ресей аумағындағы транзиттен басқа, Украина аумағында Транзиттік сақтауды төлейді. Транзиттік сақтаудан аулақ болғысы келген фирма шетелдік компаниямен келісім-шарт жасасты, соңғысы өзінің танкерлерін Мариуполь портына кеменің Түрікменстаннан келген уақытында дәл береді. Мариуполь портындағы екі кеме де бортты бортқа байлайды, ал жүкті тасымалдау кеме жабдықтарын пайдалана отырып, бір кемеден екінші кемеге өтеді.

Тапсырма. Көрсетілген фирманың келісімшарттары бойынша мұнай өнімдерін тасымалдау және қайта тиеу схемасын ұтымды етудің одан әрі мүмкін жолдарын ұсыныңыз; осы мәміле бойынша мұнай өнімдерін жеткізу базисі қандай болуы тиіс: Мариуполь портында жүк сақталған жағдайда, жүк кемеден кемеге қайта тиелген жағдайда? Сіздің ойыңызша, фирма тауарларды келісімшарттары бойынша үнемі жеткізу үшін мұнай құю кемелерін «уақыт жарғысында» ұзақ мерзімді негізде сатып алуы немесе жалға алуы керек пе?

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. - 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі. - Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)

5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.

6. Жанбирова Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбирова. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

7. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.

8. Айжамбаева С. Ж. Автокөлікпен жүктерді тасымалдау - Алматы : Эверо, 2017. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/3197. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

9. Бекжанова С. Е. Грузоведение, сохранность и крепление грузов 2 часть / С. Е. Бекжанова К. Х. Кушукбаев, К. А. Мурзабекова. - Алматы : Эверо, 2018. - 156 с. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/4102. - Б. ц. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 14 – «таза парақ». Құйылмалы жүктерге арналған көлік және жүк жүйелеріне сипаттама беру.

Мақсат: Құйылмалы жүктерге арналған көлік және жүк жүйелерін қарастыру.

Тапсырма:

1. «Құйылмалы жүктерге арналған көлік және жүк жүйелеріне сипаттама беру» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Практикалық сұрақтар және өзіндік тапсырмаларын орындау.

3. Құйылмалы жүктерінің сипаттамалары.

4. Жылжымалы құрам және оны құюға дайындау.

5. Құйылмалы жүктерді құю және төгу пункттері және олардың техникалық жарактандырылуы.

6. Құю жүктерін құю және төгу технологиясы.

7. Тұтқырлығы жоғары және қатып қалатын құйма жүктерді ағызуды жеделдету тәсілдері.

8. Құйылмалы жүктерді тасымалдау барысында көлік түрлерін таңдауға талаптар және түрлері.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)

5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық.Алматы, 2013 – 344 б.

6. Жанбирова Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбирова. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.

7. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.

Семинар сабағы 15 - іскерлік ойын. Көлік-жүк жүйесінің нормативтері мен стандарттары ерекшеліктерін талдау.

Мақсат: Көлік-жүк жүйесінің нормативтері мен стандарттары ерекшеліктерін талдау.

Тапсырма:

1. «Көлік-жүк жүйесінің нормативтері мен стандарттары ерекшеліктерін талдау» тақырыбы бойынша ақпаратты іздеу, талдау, өңдеу.

2. Практикалық сұрақтар және өзіндік тапсырмаларын орындау.

3. Көлік қызметтері және жүктерді тасымалдау стандарттары.

4. ҚР және халықаралық көлік-жүк жүйесінің нормативтері және стандарттары.

Жүргізу формасы: Аудиториялық сабақ.

Бағалау формасы: оқытушымен критерийлер бойынша (жалпы 8 балл)

Дайындалу үшін әдебиеттер:

1. Туранов Х. Т., Корнеев М. В. Транспортно-грузовые системы на железнодорожном транспорте: Учебное пособие. - Екатеринбург: Изд-во УрГУПС, 2008. – 445 с.

2. Ізтілеуова, М.С. Көлік жүйелерінің логистикалық инфрақұрылымы [Мәтін]: оқулық / М.С. Ізтілеуова; Қазақстан Республикасының білім және Ғылым Министрлігі.- Алматы: ЖШС РПБК Дәуір, 2012.-440 б.

3. Грузоведение : учебное пособие к изучению курса / сост. Н.В. Власова. – Иркутск : ИрГУПС, 2017. – 156 с.

4. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики. (Москва –Юрайт, 2016)
5. Сурашев Н.Т., Гудович М.И. Көтеру-тасымалдау машиналары: Оқулық. Алматы, 2013 – 344 б.
6. Жанбирова Ж. Г. Жүктер және жүктерді тасымалдау негіздері / Ж. Г. Жанбирова. - Алматы : Эверо, 2020. - 369 с.
7. Баганов Н.А. Грузовые перевозки: учеб. пособие / Н. А. Баганов, Ю. Б. Черкасов. - Алматы : ТехноЭрудит, 2019. - 201с. - URL: <https://elib.kaznu.kz/book/21738>. - Библиогр.: с. 196-201. - ISBN 978-9965-851-76-6 : 6944.00 тг. - Текст : непосредственный.
8. Айжамбаева С. Ж. Автокөлікпен жүктерді тасымалдау - Алматы : Эверо, 2017. - URL: https://elib.kz/ru/search/read_book/3197. - Б. ц. - Текст : непосредственный.